boek (art. 1676 e.v.) wordt een systematisch, doch bekno
zicht gegeven van arbitrage als middel tot geschillenbesle
Voor meer diepgaande en/of specifieke analyses over het
werp wordt ondermeer verwezen naar de handboeken, art
overzichten van rechtspraak vervat in de bijgevoegde b
bibliografie.

1. Arbitrabiliteit

1.1. *Principe : een geschil vatbaar voor een dading*

Volgens artikel 1676, lid 1 Ger.W. is arbitrabel *„elk ges
reeds is ontstaan of nog kan ontstaan uit een bepaalde re
trekking, waarover een dading mag worden aangegaan"*.

1.1.1. *Een geschil ontstaan uit een bepaalde rechtsbetrekk*

Partijen kunnen enkel een overeenkomst tot arbitrage i
indien er een geschil ontstaat of kan ontstaan én dit gesc
staan is uit een welbepaalde rechtsbetrekking. Er dient
geschil te bestaan dat moet worden beslecht. Dit zal niet h
zijn wanneer de partijen een derde enkel vragen de versch
schadevergoeding te bepalen zonder dat alsnog een gesc
gaande de verplichting tot schadevergoeding bestaat. Er
evenmin een geschil in de zin van artikel 1676 Ger.W. in
partijen de derde enkel opdragen het al dan niet bestaan
feit vast te stellen zonder hieraan enige juridische gevolgtre
verbinden.

Bovendien dient het geschil ontstaan te zijn uit een b
rechtsbetrekking. Een contract is hierbij niet noodzake

Limb. Rechtsl., 2005

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht
aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Larcier Rechtsdatabank 2000 EUR
Mede toegevoegd aan LEX

met de openbare orde en de goede zeden niet arbitrabel. I
geschil daarentegen voortvloeit uit een overeenkomst d
gelinkt is met een kwestie van openbare orde — doch hier
strijdig is — dan is dit geschil wel arbitrabel.

Geschillen inzake strafrechtelijke aansprakelijkheid zijn n
trabel. Deze uitsluiting breidt zich evenwel niet uit tot de
rechtelijke gevolgen van een misdrijf, waarover een dad
worden gesloten. Fiscale geschillen zijn evenmin vatbaar v
trage, hetgeen volgt uit artikel 172 G.W., dat stelt dat *„g
stelling of vermindering van belasting kan worden ingevo
door een wet"*.

1.2. *Enkele toepassingen*

1.2.1. *Arbeidsgeschillen*

Artikel 1678 Ger.W. bepaalt uitdrukkelijk dat *„iedere
komst tot arbitrage afgesloten voor het ontstaan van een
waarvan de arbeidsrechtbank kennis moet nemen krachtens
kelen 578 tot 583"* van rechtswege nietig is. Een compr
beding — d.i. een beding tot arbitrage na het ontstaan
geschil — blijft wel mogelijk.

1.2.2. *Exclusieve concessie-overeenkomsten*

Artikel 4 van de Wet van 27 juli 1961 betreffende de e
beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende conces
alleenverkoop bepaalt dat *„de benadeelde concessiehoude
de beëindiging van een verkoopconcessie met uitwerking
gehele Belgische grondgebied of een deel ervan, in elk
concessiegever in België kan dagvaarden, hetzij voor de

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

geschil betreffende de eenzijdige beëindiging van een all
koopovereenkomst niet vatbaar is voor arbitrage in toepass
een overeenkomst tot arbitrage die was onderschreven
beëindiging van de concessie en die leidde tot de toepass
buitenlands — niet-Belgisch — recht. Uit deze rechtspra
derhalve worden afgeleid dat een geschil waarbij de all
koopovereenkomst voorziet in de verplichte toepassing
Alleenverkoopwet wel vatbaar is voor arbitrage.

1.2.3. *Mededingingsrecht*

De actuele rechtsleer stelt dat de arbitrabiliteit van geschi
verband houden met het Europese en Belgische mededi
recht naar analogie beoordeeld moet worden met de arbitr
van geschillen die raken aan de openbare orde. De recht
nagenoeg unaniem dat, hoewel een overeenkomst verba
houden met een kwestie van openbare orde, geschillen met
king tot deze overeenkomst vatbaar blijven voor arbitrage
geschillen die voortvloeien uit een overeenkomst die als d
strijdig is met de openbare orde zijn niet arbitrabel (cf. *su*

Voor het Europees mededingingsrecht betekent dit
geschil enkel niet-arbitrabel is, indien het haar oorsprong
een overeenkomst die strijdig is met het Europees mededi
recht en een inbreuk uitmaakt op artikelen 81 of 82 van h
Verdrag en haar uitvoeringsbesluiten. Het bovenstaand
eveneens voor het Belgisch mededingingsrecht, zoals on
vervat in de Wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van
nomische mededinging.

Limb. Rechtsl., 2005

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

geschrift is ontstaan (compromissoir beding).

2. Het arbitraal beding

2.1. *Geldigheidsvoorwaarden*

Het arbitraal beding dient in eerste orde te voldoen aan mene principes inzake de wilsovereenstemming. Het bed overeenkomstig artikel 1672, lid 2 Ger.W., worden aangeg *„ieder die bekwaam of bevoegd is om een dading aan te*

2.2. *Vormvoorwaarden*

Artikel 1677 Ger.W. stelt voorts dat *„een overeenkomst trage behoort te zijn vervat in een door partijen ond geschrift, of in andere hen bindende stukken, waarin zij b ben gegeven van hun wil om het geschil aan arbitrage t werpen"*. Een arbitrageovereenkomst kan derhalve in princi schriftelijk worden overeengekomen. Het geschrift is even geldigheidsvoorwaarde. De wetgever koppelt immers gee sanctie aan afwezigheid ervan. De arbitrageovereenko daarom ook vervat zijn in door partijen niet-onderteken ken — zoals faxen, brieven en e-mails — die de wilsovere ming van de partijen om hun geschil aan arbitrage te onde duidelijk maken.

Een arbitrageclausule kan derhalve tevens opgenomen z algemene voorwaarden van een contractspartij. De vraag tegenstelbaarheid van dergelijke clausules aan de medeco moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria tegenstelbaarheid van algemene voorwaarden, conform h meen verbintenissenrecht. Algemene voorwaarden kunnen

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden. Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven – 2005/1
Jan VAN GOMPEL

— het toepassingsgebied van de arbitrageovereenkomst
— de plaats van de arbitrage
— het toepasselijke recht
— de aanwijzing van de arbiters
— de taal van de arbitrage.

Indien over deze elementen niets is bepaald kunnen resp
lijk de institutionele arbitragereglementen en/of het gekozen
dureel recht en/of het recht van de zetel van de arbitrag
leemtes opvullen.

Aangezien arbitrale bedingen een uitzondering zijn
gemeenrechtelijke bevoegdheidsregels van de gewone re
ken, zullen zij voor wat betreft hun toepassingsgebied en
wijdte limitatief worden geïnterpreteerd. Daarom strekt
aanbeveling om te voorzien in een arbitraal beding met e
toepassingsgebied.

3. Arbitrage en derden

Arbitrage is een vorm van conventionele geschillenbesle
Door middel van een arbitraal of compromissoir beding stel
tijen hun arbiters aan en leggen ze, bij voorkeur, ook de p
reafspraken vast. Dit impliceert dat enkel de partijen verbon
door de terzake door hen gemaakte afspraken. Derden zijn h
niet gebonden. In de praktijk geeft dit vaak aanleiding tot e
bele problematiek.

Enerzijds bestaat het gevaar op divergentie tussen cont
relaties waarbij — b.v. in een contract van hoofdaanneming
werd voorzien in arbitrage als geschillenregeling en — b
onderaanneming — in geschillenbeslechting via de gewon
banken. Het gevaar op een juridisch vacuüm of een ongerij

Limb. Rechtsl., 2005

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven – 2005/1
Hans VAN GOMPEL

partijen die de initiële arbitrale overeenkomst hebben onde
akkoord gaan met zijn tussenkomst. Alsdan kan iede
belanghebbende het arbitraal college schriftelijk verzoeke
de procedure tussen te komen. De arbiters moeten wel bi
righeid akkoord gaan met de tussenkomst van de derde.

4. Het arbitraal college

4.1. *Samenstelling van het arbitraal college*

Overeenkomstig artikel 1681 Ger.W. dient *„een scheid
(...) zijn samengesteld uit een oneven aantal arbiters. He
een arbiter bestaan. Voorziet de overeenkomst tot arbitrag
even aantal arbiters, dan wordt een bijkomende arbiter b
Hebben partijen het aantal der arbiters niet in de overeenk
arbitrage bepaald en worden zij het alsnog niet over h
eens, dan bestaat het scheidsgerecht uit drie rechters"*.

Het scheidsgerecht moet dus samengesteld zijn uit een
aantal arbiters. Rekening houdend met de kosten verbon
een arbitrage, is het bij kleine(re) geschillen aangeweze
opteren voor slechts één arbiter.

De aanwijzing van de arbiters wordt geregeld in artik
Ger.W. : *„Partijen kunnen bij overeenkomst tot arbitrage o
de arbiters aanwijzen dan wel een derde met die aanwijzin
ten. Hebben partijen de arbiters niet aangewezen en zijn
niet overeengekomen op welke wijze deze moeten worde
wezen, dan wijst ieder van hen na het ontstaan van het ge
arbiter of, zo nodig, een gelijk aantal arbiters aan"*.

Het uitgangspunt is derhalve dat de partijen hun arb
aanstellen. Indien zij één arbiter benoemen, doen zij dit i

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven – 2005/1
Hans VAN GOMPEL

zodra de onenigheid tussen de arbiters over de benoeming voorzitter is vastgesteld. Tegen deze beslissing van de vo staat geen voorziening open (art. 1686 Ger.W.).

4.2. *De wraking van arbiter(s)*

In toepassing van artikel 1690 Ger.W. kunnen de *„arbit worden gewraakt wanneer er omstandigheden zijn die gerec digde twijfel doen ontstaan over hun onpartijdigheid of ona lijkheid"*. Wel kan *„een partij (...) een arbiter slechts wraken reden die haar na zijn aanwijzing bekend is geworden"*.

Daar waar het oude artikel 1690 Ger.W. bepaalde dat de om dezelfde redenen konden worden gewraakt als de rechters — dit zijn de limitatief in artikel 828-829 Ger.W somde gronden —, voorziet het nieuwe artikel 1690, lid 1 (vervangen bij Wet 19 mei 1998, *B.S.* 7 augustus 1998) nieuwe, open norm. Met *„omstandigheden die gerechtva twijfel doen ontstaan over de partijdigheid of de onafhanke van de arbiters"* bedoelt de wetgever ondermeer de gevalle bij de arbiter een familielid, raadsman, notaris of bestuurde een van de partijen. Nog een omstandigheid die gerechtva twijfel doet ontstaan is deze waarbij de arbiter tot hetzelfd catenkantoor behoort als de raadsman van een van de par

De onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de arbiters r openbare orde niet. Partijen kunnen afstand doen van de o kelijkheids- en onpartijdigheidsvereiste wanneer zij — altha kennis van zaken over de arbiter en diens achtergrond — b om deze niet te wraken. Op de arbiters rust hiervoor een me of voorlichtingsplicht. De aangezochte arbiter zal voor moeten uitmaken of er bepaalde omstandigheden zijn

Limb. Rechtsl., 2005

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden. Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven – 2005/1
Hans VAN GOMPEL

zodra de reden tot wraking aan de wrakende partij b
geworden. Vanaf dat ogenblik zal het geding worden op
(art. 1691 Ger.W.). Trekt de arbiter zich terug, dan zal in
vanging voorzien worden volgens de regels die van toepas
op de benoeming of de aanwijzing.

Indien de gewraakte arbiter zich niet terugtrekt binnen
dagen na de kennisgeving, dan zal het arbitraal college
kende partij hiervan in kennis stellen. Deze partij dient o
van verval de arbiter en de andere partijen dan binnen
dagen te dagvaarden voor de rechtbank van eerste aanleg
hij dit niet doet, zal het geding van rechtswege worden he
de arbiters.

4.3. *Enkele specifieke bevoegdheden van het arbitr lege*

4.3.1. *Voorlopige en bewarende maatregelen*

Krachtens artikel 1696, lid 1 Ger.W. *„kan het scheidsger verzoek van een partij voorlopige en bewarende maatregel len, met uitzondering van een bewarend beslag"*. Het ver voorlopige en bewarende maatregelen dient uit te gaan partij. Het scheidsgerecht kan deze niet ambtshalve bevel

Deze bevoegdheid van de arbiter(s) vloeit voort uit hun het geschil doeltreffend te beslechten. Het is niet vereist tijen uitdrukkelijk of indirect door aanvaarding van een arb glement de arbiters toelating hebben gegeven om voorlopig regelen te nemen. Zelfs indien partijen geen toelating gegeven, zijn de arbiters hiertoe bevoegd, krachtens de

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven - 2006/2
Hans VAN GOMPEL

treffen die noodzakelijk zijn voor de beslechting van het ges
kunnen zij ondermeer de persoonlijke verschijning van partij
ondervraging vorderen, een plaatsopneming organiseren
expert aanstellen. Voorts kunnen arbiters voorlopige maat
treffen om de rechtsverhouding tussen partijen voorlopig te
seren in afwachting van de einduitspraak. Zij kunnen bijvo
een partij verbieden om zodanig te handelen dat de relaties
partijen nog verslechteren of gebrekkige bouwwerkzaam
laten stopzetten om verdere schade te voorkomen. Anderzij
nen zij de voortzetting van onrechtmatig stopgezette act
bevelen.

4.3.2. *Het opleggen van een dwangsom*

Artikel 1709*bis* Ger.W., ingevoerd bij Wet 19 mei 1998,
dat *„de arbiters een partij veroordelen (kunnen) tot het beta
een dwangsom. De artikelen 1385*bis *tot 1385*octies *Ger
overeenkomstig van toepassing"*. De invoering van dit artike
de praktijk aanleiding tot een dubbel probleem.

Allereerst stelt zich de vraag vanaf welk tijdstip de dwa
wordt verbeurd. Overeenkomstig het toepasselijk gemeen re
de dwangsom niet worden verbeurd dan na de betekening
uitvoerbare uitspraak waarbij de dwangsom werd vas
(ondermeer art. 1385*bis* Ger.W.). Arbiters kunnen hun besli
uitvoerbaar verklaren bij voorraad (art. 1709 Ger.W.). O
komstig artikel 1710 Ger.W. kan de tenuitvoerlegging van
trale beslissingen evenwel slechts plaatshebben, nadat zij,
zoekschrift van de belanghebbende partij, door de voorzitter
rechtbank van eerste aanleg uitvoerbaar is verklaard (cf. *in*
verbeuring van de dwangsom impliceert dan ook steeds he

Limb. Rechtsl., 2005

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven – 2008/1
Hans VAN GOMPEL

Ger.W. indien het arbitraal college *a posteriori* nog kan samengesteld. Indien dit niet meer mogelijk is, kunnen beroep doen op de gewone rechter.

4.4. *Interferenties tussen het arbitraal college gewone rechtbanken*

De gewone rechter moet zich in principe ervan onthou geschil te beslechten dat aan arbiters moet worden voo Partijen hebben wel steeds de mogelijkheid om in onderli leg afstand te doen van hun eerder aangegane verplichting trage. Indien een partij echter in weerwil van een arbitrag het geschil toch voor de rechter brengt en de verweerder exceptie van arbitrage opwerpt, dient de rechter zich zonde macht te verklaren (art. 1679 Ger.W.). De exceptie moet verweer worden opgeroepen.

De Wet van 19 mei 1998 heeft de rol van de gewone re de begeleiding en ondersteuning van de arbitrage nog v Partijen zullen met name beroep kunnen doen op de rechtbanken om de arbitrage vooruit te helpen en tot volt laten komen.

Overeenkomstig artikel 1679, lid 2 Ger.W. is het niet on baar met een overeenkomst tot arbitrage dat een partij zic rechter wendt in verband met het nemen van bewarende m len of ter verkrijging van een voorlopige voorziening. Een initiatief betekent niet dat de betrokken partij afziet van a

Verder speelt de overheidsrechter een rol in volgende do

— maatregelen met betrekking tot de benoeming en of sa ling van het arbitraal college (cf. *supra*)

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden. Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven - 2006/2
Hans VAN GOMPEL

is normaliter de rechtbank van de plaats van de arbitrage b
Wanneer de plaats van arbitrage door partijen nog niet is
steld, dienen betwistingen te worden gebracht voor de re
die territoriaal bevoegd zou zijn geweest om kennis te nem
het geschil indien het niet aan arbitrage was onderworpen

5. De arbitrale procedure

5.1. *Principe : Vrijheid van partijen*

Overeenkomstig artikel 1693 Ger.W. stellen de partijen d
van de arbitrale procedure en de plaats van arbitrage vast. W
de partijen binnen de door het scheidsgerecht bepaalde
hun wil daaromtrent niet kenbaar hebben gemaakt, stellen
ters die regels en de plaats van arbitrage vast.

Uiteraard is de vrijheid van partijen, en *a fortiori* van de
om de arbitrageprocedure te regelen niet absoluut. Partijen
de arbiters immers niet vrijstellen van het vervullen van
essentiële formaliteiten. Zij kunnen evenmin afwijken van d
van openbare orde. Bovendien blijven de bepalingen met
king tot de rechten van verdediging onverminderd gelo
infra).

5.2. *Akte van Opdracht/Procedurekalender*

Verschillende arbitragereglementen schrijven voor dat de
een Akte van Opdracht opstellen vooraleer zij de grond van
behandelen. In deze akte omschrijven de arbiters, samen m
tijen, hun opdracht op basis van de voorliggende stukke
basis van hun overleg met de partijen. De akte van opdra

Limb. Rechtsl., 2005

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

de arbiters vastgesteld, dan is de plaats van arbitrage dez
plaats van de uitspraak, zoals vermeld in de beslissing (a
Ger.W.).

De plaats van arbitrage is ondermeer bepalend voor de b
heid *ratione loci* van de overheidsrechtbank, indien hie
beroep zou moeten gedaan worden tijdens de arbitragepr

5.4. *De rol van de voorzitter van het scheidsgerec*

De voorzitter van het scheidsgerecht bepaalt de gang va
ter zitting en leidt de debatten (art. 1693, lid 3 Ger.W.).

De voorzitter staat ook in voor de kennisgeving en nee
van de arbitrate beslissing (cf. *infra*).

5.5. *Procedurele waarborgen*

5.5.1. *Rechten van verdediging*

Overeenkomstig artikel 1694, lid 1 Ger.W. geeft *„het sc
recht (...) aan iedere parij de gelegenheid om voor haar re
te komen en haar middelen voor te dragen"*.

Met deze bepaling heeft men zowel het gelijkheidbegi
de partijen als het recht op tegenspraak willen waarborg
deze rechten kan geen afbreuk worden gedaan door de a
overeenkomst of door de Akte van Opdracht.

5.5.2. *Hoorrecht*

Overeenkomstig artikel 1694, lid 2 Ger.W. doet *„het sc
recht (...) uitspraak na de wederzijdse mondelinge uiteenz
te hebben gehoord. Partijen kunnen geldig worden opgero*

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

tijdens een hoorzitting verzaakt immers zelf aan haar recht
tradictoire debatten tijdens deze hoorzitting (1695 Ger.W.)

De arbitrale procedure kan enkel schriftelijk worden
indien partijen dit zijn overeengekomen of indien zij hebbe
zien van wederzijdse mondelinge uiteenzettingen (cf. art. 1
Ger.W.). De arbiters zullen in dit geval enkel op basis van d
wisselde conclusies en de hen voorgelegde stukken
(documents-only arbitration).

5.5.3. *Recht om zich te laten vertegenwoordigen*

Overeenkomstig artikel 1694, lid 4 Ger.W. heeft *„iedere p
het recht zich te doen vertegenwoordigen door een advoc
wel door een lasthebber die daartoe bijzonderlijk en schri
gemachtigd en door het scheidsgerecht is toegelaten. Iede
kan zich doen bijstaan door een advocaat of, mits deze
scheidsgerecht wordt toegelaten, door een andere perso
keuze. Partijen mogen door zaakwaarnemers noch verteg
digd noch bijgestaan worden"*.

Een advocaat moet geen bijzonder mandaat voorlegge
zover hij althans binnen de grenzen van zijn mandaat
opereert. Een bijzonder mandaat is wel vereist om afstand
van een recht, om een wrakingsprocedure tegen een a
beginnen, of om de verlenging van de termijn waarbinnen e
trate uitspraak moet zijn geveld toe te staan. Hetzelfde geld
men de arbiters wil opdragen om als *„amiable compositeur"*
delen en het geschil derhalve naar *„billijkheid"* te beslecht

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven 2005/6

(art. 1698, 2° Ger.W.). Bovendien bepaalt de wet uitdrukk
de opdracht van arbiters eindigt indien zij binnen de gest
mijn geen beslissing hebben genomen, behoudens ander
akkoord tussen de partijen (art. 1698, 3° en 4° Ger.W.).

6. De arbitrale beslissing

6.1. *Beraadslaging*

De arbitrale beslissing wordt gewezen na een beraa
waaraan alle arbiters moeten deelnemen. De beslissing w
volstrekte meerderheid van stemmen genomen, tenzij par
andere meerderheid zijn overeengekomen (art. 1701 Ger.W

De arbitrale uitspraak wordt schriftelijk gewezen en door
ters ondertekend. Indien één of meer arbiters niet kunnen
ondertekenen, wordt daarvan in de uitspraak melding gema
dient de uitspraak in elk geval ondertekend te zijn door de m
heid van de arbiters (art. 1701, 4° Ger.W.).

6.2. *Inhoud*

De arbitrale uitspraak dient te zijn gemotiveerd (art. 1
Ger.W.). Overeenkomstig artikel 1701, 5° Ger.W. dient de
beslissing, behoudens de eigenlijke beslissing, de volgend
vens te bevatten :

— de naam en woonplaats van de arbiters
— de naam en woonplaats van de partijen
— het onderwerp van het geschil
— de datum waarop de uitspraak is gedaan
— de plaats waar het geding is gevoerd en de plaats waa
spraak is gedaan.

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

kantonnement (art. 1709 Ger.W.).

6.4. *Kennisgeving en gevolgen*

De voorzitter van het scheidsgerecht stelt elke partij in van de uitspraak via de toezending van een exemplaa (art. 1702, 1° Ger.W.).

De voorzitter van het scheidsgerecht dient tevens het o van de uitspraak neer te leggen op de griffie van de rechtb eerste aanleg. Ook partijen dienen van deze neerlegging in te worden gesteld (art. 1702, 2° Ger.W.).

Na voormelde kennisgeving en neerlegging eindigt de o van de arbiters (art. 1702, 3° Ger.W.).

De voorwaarden tot verbetering van een arbitrale beslissi den beschreven in artikel 1702*bis* Ger.W.

6.5. *Tenuitvoerlegging van een Belgische arbitrale sing*

Alvorens tot gedwongen uitvoering van een arbitrale be te kunnen overgaan, dient deze te worden bekleed met e quatur.

Het exequatur wordt bekomen op verzoekschrift gericht voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg (art. 171 Ger.W.). Het exequatur kan slechts worden gevorderd na origineel van de arbitrale beslissing werd neergelegd ter Daarnaast zal het enkel worden verleend indien de arbitrale sing niet meer voor de arbiters kan worden bestreden en voerbaar bij voorraad was verklaard (art. 1710, lid 2 Ger.W

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden. Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

aan te tekenen bij de rechtbank van eerste aanleg (art. 17
Ger.W. — cf. *infra*).

7. Rechtsmiddelen tegen een arbitrale beslissing

7.1. *Hoger beroep*

Het hoger beroep in het kader van de arbitrale procedu
daarentegen begrepen worden in de zin van hoger beroep
andere scheidsrechter. Het hoger beroep bij de gewone re
ken is immers uitgesloten. Artikel 1703 Ger.W. bepaalt dat
hoger beroep mogelijk is tegen de arbitrale uitspraak indien
tijen daarin hebben voorzien in hun overeenkomst tot a
Het is bijgevolg vereist dat de partijen deze mogelijkheid ui
lijk in hun overeenkomst hebben opgenomen.

Tenzij anders is overeengekomen is de termijn om hoge
in te stellen één maand vanaf de betekening van de uitsp

In tegenstelling tot een procedure bij de gewone rechtba
er geen verzet mogelijk tegen een arbitrale uitspraak.

7.2. *Vordering tot nietigverklaring*

7.2.1. *Nietigheidsgronden*

De rechter die moet oordelen over de eventuele nietigh
een arbitrale beslissing, kan hierbij enkel de limitatief opg
nietigheidgronden vervat in artikel 1704 Ger.W. in acht ner
is de rechter derhalve niet toegelaten de grond van de
zodanig opnieuw te beoordelen.

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven - 2005/1
Hans VAN GOMPEL

den. Deze nietigheidsgronden dienen bovendien ambtshal
de rechter onderzocht te worden. Deze gronden dienen
worden getoetst indien de rechter wordt verzocht zich uit
ken over de tenuitvoerlegging van de arbitrale beslissi
supra).

— *Tweede categorie : nietigheidsgronden die moeten i*
pen worden binnen een termijn van drie maanden na de ke
ving van de uitspraak (art. 1704, lid 2, c t.e.m. j Ger.W.)

Een arbitrale beslissing kan worden nietig verklaard indi

— er geen geldige arbitrageovereenkomst voorhanden is
— het scheidsgerecht zijn rechtsmacht of bevoegdheden
schreden heeft
— het scheidsgerecht heeft nagelaten over een of meerdere
uitspraak te doen terwijl het geschil onsplitsbaar is
— de uitspraak is gedaan door een op onregelmatige wijze
gesteld scheidsgerecht, partijen niet de kans hebben ge
voor hun rechten op te komen en hun middelen voor te
of ingeval van schending van een andere dwingend
schreven regel van het scheidsrechterlijk geding. In dit
geval dient bovendien aangetoond te worden dat deze
ning een invloed heeft gehad op de uitspraak
— de formaliteiten voorgeschreven door artikel 1701, lid 4
niet vervuld zijn, m.n. het feit dat de uitspraak op schrift
dient te worden en door de scheidslieden moet onde
worden
— de uitspraak niet met redenen omkleed is
— de uitspraak tegenstrijdige bepalingen bevat.

Een vordering tot nietigverklaring gesteund op één van de
heidsgronden van deze categorie moet op straffe van verv

Limb. Rechtsl., 2005

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven – 2005/1
Hans VAN GOMPEL

traal college
— onregelmatige samenstelling van het arbitraal college.

— *Derde categorie : nietigheidsgronden die met een he*
van het gewijsde kunnen worden gelijkgesteld (art. 17
Ger.W.)

Op basis van deze derde categorie kan een arbitrale b
worden nietig verklaard in volgende gevallen :

— de uitspraak is verkregen door bedrog
— de uitspraak is gegrond op een bewijsmiddel dat bi
kracht van gewijsde gegaan rechterlijk vonnis vals ver
of dat is erkend vals te zijn
— indien — nadat de uitspraak is gedaan — er een stuk
bewijs is ontdekt dat van beslissende invloed zou zijn
voor de uitspraak en dat door toedoen van de tegen
achtergehouden.

In deze gevallen zal de vordering tot nietigverklaring i
moeten worden binnen de drie maanden, hetzij na de on
van het bedrog dan wel van het stuk of ander bewijs, het
dag waarop het bewijsmiddel vals is verklaard of als zo
erkend. De vordering zal in ieder geval niet meer ingesteld
worden na verloop van een termijn van vijf jaar, te reken
de dag waarop de uitspraak ter kennis is gebracht aan pa

7.2.2. *Procedure en gevolgen*

Alle nietigheidsgronden dienen door de belanghebbende
één en dezelfde procedure worden voorgedragen, tenzij
om een graad van de derde categorie (cf. *supra*) die e
bekend is geworden. Dit heeft tot gevolg dat de rechter oo

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Hans Van Gompel 2025/1

Het instellen van de vordering tot nietigverklaring opschortend, behoudens indien de arbitrale uitspraak uitv bij voorraad werd verklaard. Nochtans kan de rechtbank dat de tenuitvoerlegging van de uitspraak moet worden opg of dat hiervoor een zekerheid moet worden gesteld (art. 171 Ger.W.).

Indien de rechtbank van eerste aanleg de arbitrale besliss tig verklaart, houdt deze op uitwerking te hebben. Indien de heid werd uitgesproken ten gevolge van een nietige arbitra eenkomst, zal het geschil niet verder kunnen worden beslec arbitrage. In andere gevallen zullen partijen de arbitrage overdoen. Uiteraard zal de nietigverklaring van de arbitrale sing tevens de onwerkzaamheid van de beslissing tot uitvo verklaring met zich meebrengen (art. 1714, lid 2 Ger.W.).

7.3. *Verzet tegen het exequatur van een arbitrale sing*

Indien het exequatur wordt toegestaan, kan een wederpa nen de maand na de betekening verzet aantekenen bij de re van eerste aanleg (art. 1712, lid 1 Ger.W.).

Het loutere verzet zal enkel betrekking kunnen hebben tegensprekelijk debat inzake de gronden die door de recht worden getoetst voor de toekenning van het exequatur : sch van de openbare orde en (niet-)arbitrabiliteit. In de praktijk dergelijke verzetsprocedure door de eisende partij dan ook worden gecombineerd met een procedure tot nietigverklari

Limb. Rechtsl., 2005

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

meeste nationale rechtssystemen in een aantal specifieke re
infra voor het Belgisch recht).

Het belangrijkste multilaterale verdrag inzake arbitrage
twijfeld het UNO-Verdrag van 10 juni 1958, ondertekend
York, inzake de erkenning en tenuitvoerlegging van buit
scheidsrechtelijke uitspraken. Het verdrag voorziet in een
voudige procedure via dewelke de erkenning en tenuitvoe
van een buitenlandse arbitrale beslissing in een van de
kende staten kan worden bekomen.

Artikel 3 van het verdrag geeft een omschrijving van w
beschouwd als een arbitraal beding, met name *„een sch
overeenkomst waarbij partijen zich verbinden aan een uitsp
scheidsmannen te onderwerpen alle of bepaalde geschille
tussen hen zijn gerezen of welk tussen hen zouden kunn
naar aanleiding van een bepaalde al dan niet contractuele
betrekking en betreffende een geschil, dat vatbaar is voor b
door arbitrage"*. Verder bepaalt artikel 2 dat als schriftelij
eenkomst wordt beschouwd *„een compromissoir beding
overeenkomst of een akte van compromis, ondertekend d
tijen of vervat in gewisselde brieven of telegrammen"*.

Overeenkomstig artikel 4 kan de erkenning en tenuitvoe
van de buitenlandse arbitrale uitspraak worden bekomen m
legging van :

— het behoorlijk gelegaliseerd origineel van de uitspraa
behoorlijk gewaarmerkt afschrift ervan
— het origineel van de arbitrale overeenkomst of een b
gewaarmerkt afschrift ervan
— in voorkomend geval een vertaling in de taal van de st
de tenuitvoerlegging wordt verzocht.

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven 2006/2
Hans VAN GOMPEL

niet behoorlijk in kennis gesteld van de benoeming van
ter(s) of het was deze partij onmogelijk om andere reden
zaak te verdedigen

— de arbitrale uitspraak valt buiten de toepassing van het
beding

— de samenstelling van het arbitraal college was niet in o
stemming met de overeenkomst van partijen of, bij
hieraan, met het land waar de arbitrage heeft plaatsgev

— de arbitrale uitspraak is nog niet bindend of is vernietigd
tenuitvoerlegging is geschorst door een bevoegde autori
het land waar of krachtens welk recht de uitspraak werd
zen

— het onderwerp van de arbitrage was niet arbitrabel o
komstig het land waar de tenuitvoerlegging wordt gevr

— de erkenning of tenuitvoerlegging van de uitspraak is
met de — internationaal privaatrechterlijke — openba
van het land waar de tenuitvoerlegging wordt gevraagd

8.2. *Internationale arbitrage naar Belgisch intern re*

Indien het Verdrag van New York of een ander interna
verdrag niet toepasselijk zou zijn, voorziet het Gerechtelijk W
in artikel 1719 e.v. in een specifieke regeling voor de tenuitv
ging van een „*buitenlandse*" arbitrale beslissing.

De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg is bevoe
moeten worden aangezocht bij verzoekschrift. De voorzitter
gebied waarin de partij tegen wie tenuitvoerlegging is verzo
woonplaats of verblijfplaats heeft, is bevoegd *ratione l*
gebreke hieraan wordt de vordering gebracht voor de voorzi

Limb. Rechtsl., 2005

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

— indien het bewijs wordt geleverd van het bestaan van ee
tot vernietiging zoals voorzien in artikel 1704 Ger
supra).

De nietigverklaring op zich van een buitenlandse arbit
spraak kan in België niet worden bekomen.

Bovendien kunnen partijen ook afzien van een nietigv
van een *„Belgische"* arbitrale beslissing wanneer geen van
tijen in de arbitrage de Belgische nationaliteit heeft of een v
in België (art. 1717, lid 4 Ger.W.).

Beknopte bibliografie

— BROEKMANS, R., „Maak plaats voor arbitrage", *Limb.*
1992, 13-35.

— DEMEULENAERE, B., „Arbitrabiliteit in het Belgisch a
recht anno 1998", *T.P.R.* 1998, 645.

— DE MEULENAERE, B., „De tegenwerpelijkheid van arbitr
sules vervat in algemene contractsvoorwaarden", noo
Arbit. Besl. 20 januari 1987, *D.C.C.R.* 1989, 122-129.

— DEMEYERE, L., „De wet van 19 mei 1998 tot wijzigin
bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende
trage", *R.W.* 1998-99, 873-874.

— HUYS, M. en KEUTGEN, G., *L'arbitrage en droit belge et*
tional, Brussel, Bruylant, 1981.

— KEUTGEN, G. en HUYS, M., „L'arbitrage, Chronique de
dence, 1982-1987", *J.T.* 1988, 417.

— KEUTGEN, G. en HUYS, M., „L'arbitrage, Chronique de
dence, 1975-1982", *J.T.* 1984, 53.

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden.
Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law

Limburgs Rechtsleven – 2005/1
Hans VAN GOMPEL

— STORME, M. en DEMEULENAERE, B., *International Com*
Arbitration in Belgium, Deventer, Kluwer Law and T
Publishers, 1989.
— VAN DEN BERG, A.J., *The New York Arbitration Conve*
1958, Deventer, Kluwer Law and Taxation Publishers,
— VAN HOUTTE, H., „Enkele suggesties voor een efficiente
geprocedure", *T.B.H.* 1989, 764.
— X, *L'arbitrage — Travaux offerts au professeur Albert F*
Brussel, E. Story-Scientia, 1989.

Hans VAN G

Advoca

Limb. Rechtsl., 2005

Elke reproductie of aanpassing, geheel of gedeeltelijk, op welke manier dan ook, is verboden. Het gebruik van deze bron is alleen toegestaan voor de onderstaande gebruiker. Elke overdracht aan derden is strikt verboden.

Gedrukt op 27/08/2025 door b.aziz@vga.law